

Bemærkninger til forslaget

Det Radikale Venstre finder det utilfredsstillende, at regeringen ikke vil give tilsagn om at fremsætte lovforslag i dette folketingsår, der kan medvirke til at lempe landbrugets store gældsproblemer.

Der er ikke behov for at lade landbrugets finansieringsforhold indgå i et særligt udvalgsarbejde.

Derfor ønsker Det Radikale Venstre, at regeringen pålægges at udarbejde lovforslag, der kan medvirke til at afdæmpe virkningerne af den alvorlige gældssituation, dansk landbrug befinder sig i.

Regnskabsstatistikken – således som denne foreligger fra Jordbrugsøkonomisk Institut – peger klart i retning af, at problemerne må forventes at blive yderligere forværret i de kommende år. Som medvirkende årsag hertil skal nævnes de reguleringer og begrænsninger, som udspringer af EFs landbrugspolitik, samt de indenlandske omkostningsstigninger. Det må forventes, at antallet af økonomiske sammenbrud i landbruget igen vil blive forøget som følge af såvel de seneste års udvikling som den forventede økonomiske udvikling for erhvervet.

Med sigte på at omfanget af økonomiske sammenbrud ikke accelererer til et uønsket niveau, hvilket samfundsmæssigt set også vil være uacceptabelt, har forslagsstillerne fundet grundlag for dette forslag om et folketingsinitiativ.

I forbindelse med et sådant initiativ spiller også tidsfaktoren en betydelig rolle. Det er forslagsstillerens opfattelse, at såvel mere kortsigtede som mere langsigtede foranstaltninger er påkrævede.

Kortsigtede foranstaltninger

a) Som den mest kortsigtede foranstaltning vil en genoplivning af gældssaneringsordningen kunne gennemføres forholdsvis hurtigt med baggrund i, at skemamateriale og procedure er etableret i Kongeriget Danmarks Hypotekbank.

b) Som en kortsigtet foranstaltning – selv om virkningerne rækker nogle år ind i fremtiden – skal endvidere peges på en forlængelse af det åremål, hvori rentesaneringsydelsen holdes på det maksimale niveau, det vil sige en forlængelse ud over de allerede vedtagne 4 år. En sådan forlængelse er administrativt

relativ enkel. Muligvis skal der knyttes visse forudsætninger til en sådan forlængelse, herunder for eksempel, at alle ejendomme fortsat er i drift som oprindelig forudsat.

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at en genoplivning af gældssaneringsordningen og en forlængelse af rentesaneringsordningen kan vedtages meget hurtigt og administrativt sættes i værk i løbet af foråret 1988.

Langsigtede ordninger

Dansk landbrug optog i årene 1978–82 realkreditlån til et kontantbeløb på godt 23 mia. kr. I samme tidsrum optog erhvervet yderligere K-lån for et kontantbeløb i størrelsesordenen 4 mia. kr.

Markedsrenteniveauet på 30-årige realkreditlån var:

1978:	18,49
1979:	18,26
1980:	18,93
1981:	19,93
1982:	19,10

Lånene er optaget til fast rente, og der er langt overvejende tale om 30 års løbetid. Det betyder, at låntagerne i hele løbetiden hænger på den relativt meget høje rente.

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at det alvorligt bør overvejes efter nærmere fastlagte regler og forudsætninger at medvirke til en nedsættelse af renten i hvert fald for en del af de lån, som blev optaget i den nævnte periode. Blandt de muligheder, som umiddelbart påkalder sig den største interesse, skal nævnes:

a) Vedtagelse af realrenteskattefrihed på pensionskasser og forsikringsselskaber m.v. ved erhvervelse af nominelt forrentede realkreditobligationer (grønne obligationer).

Forslagsstillerne skønner, at låntagerne herigenem kan opnå en rentenedsættelse på i størrelsesordenen op til 5 pct.point.

b) Tilsvarende bør alternativt overvejes en K-låneordninglignende refinansieringsordning. En sådan